

OBVEZNOST PREGLEDA STRANKE PRI OBČASNIH TRANSAKCIJAH

- *V drugi točki 18. člena ZPPDFT-1 je zapisano:
»(2) Občasna transakcija iz prejšnjega člena je transakcija, ki jo izvaja stranka, ki z zavezancem nima sklenjenega poslovnega razmerja.« Ob branju tega določila bi lahko razumeli, da moramo izvajati kontrolo le tistih strank, ki pri nas nimajo odprtega transakcijskega računa (TRR), za transakcije, ki gredo 'mimo' TRR-ja, ki jih izvajajo stranke, ki imajo pri nas odprt TRR pa ne. Ob branju pojasnila k 18. členu, ki je bilo k osnutku zakona podano in pravi:«V tem členu predlaganega zakona je opredeljena tudi definicija občasne transakcije, ki se nanaša izključno na občasne transakcije prenosa sredstev, torej tiste, ki ne temeljijo na sklenjenih poslovnih razmerjih stranke z zavezancem.«, se pojavi vprašanje, kako razumeti 18. člen. Tovrstno pojasnilo si razlagamo tako, da moramo opraviti pregled stranke za vsako transakcijo, ki gre 'mimo' TRR-ja, tudi stranka, ki imajo pri nas TRR saj taka gotovinska transakcija ne temelji na sklenjenem poslovnem razmerju temveč gre za 'samostojno' pogodbo za prenos sredstev v obliki UPN naloga in ne na obstoječem razmerju o poslovanju.*

15.11.2016

Definicija občasne transakcije, kot je navedena v drugem odstavku 18. člena ZPPDFT-1, kot kriterij določa negativno dejstvo, namreč, da stranka, ki to transakcijo izvaja, z zavezancem nima sklenjenega poslovnega razmerja. To pomeni, da zavezanec o stranki nima nobenih podatkov na podlagi kakšnega prej sklenjenega poslovnega razmerja (npr. odprtje bančnega računa, ipd.) in je torej ne pozna.

Ko transakcijo izvaja stranka, ki je sicer komitent banke, vendar izvede plačilo »mimo« bančnega računa, ne gre za občasno transakcijo po 18. členu ZPPDFT-1. Ne glede na navedeno pa mora banka kot zavezanec spremljati poslovanje svoje stranke in ustrezno ukrepati, v kolikor izvajanje transakcij na zgoraj opisani način nima nobene poslovne utemeljitve in so lahko podani indikatorji za sumljivo transakcijo.

- *Z zavezancem po ZPPDFT-1 imamo sklenjeno pogodbo o opravljanju storitev. Ta pogodba vključuje tudi prevzem in polog gotovine v zaprti kuverti. Od zavezanca smo dobili obvestilo, da moramo predložiti overjeno pooblastilo, ki ni starejše od treh mesecev, kadar transakcijo v vrednosti nad 1.000 EUR opravlja tretja oseba. Nam lahko prosim razložite, če to velja tudi za nas, kot redne stranke zavezanca.*

30.11.2016

V zvezi s tem pojasnimo, da je 19.11.2016 začel veljati nov ZPPDFT-1, ki uvaja skladno z evropsko Direktivo o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma obveznost, da zavezanci za izvajanje ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma opravijo t.im. pregled stranke tudi v primerih občasnih transakcij nad 1.000 eurov (18. člen ZPPDFT-1). Pri tem je za zavezanca ključen kriterij, da gre za občasno transakcijo tedaj, ko jo izvaja stranka, s katero nima sklenjenega poslovnega razmerja. Poenostavljeno povedano določa ZPPDFT-1 obveznost pregledati tisto stranko, ki je zavezanec ne pozna, ker z njo nima sklenjenega nobenega poslovnega razmerja.

Iz vaših navedb izhaja, da ste v poslovnem razmerju z zavezancem, iz česar je mogoče sklepati, da uporaba določbe 18. člena niti ne pride v poštev, saj kot redna stranka ne opravljate »občasnih« transakcij.

Glede na vse navedeno svetujemo, da z zavezancem pregledate podatke, s katerimi zavezanec po ZPPDFT-1 že razpolaga na podlagi obstoječega poslovnega razmerja, ter jih po potrebi posodobite in dopolnite tudi s podatki o zaposlenih, ki kot pooblaščenici iz delovnega razmerja izvajajo pologe gotovine.

- *Smo zavezanec po ZPPDFT-1. Pri nas veliko glavnino gotovinskih transakcij nad 1.000 EUR izvajajo fizične in pravne osebe, ki na različne načine polagajo "iztržke".*
 - *Ali potrebujejo zavarovalni agenti overjeno pooblastilo zakonitega zastopnika zavarovalnice za pologe gotovine, pri čemer je plačilni nalog za polog gotovine izpolnjen tako, da je kot nalogodajalec in prejemnik navedena zavarovalnica? Če da, potem bi morala biti ta pooblastila hranjena na skoraj vseh naših poslovalnicah v Sloveniji, ker po analizi sodeč, je teh transakcij zelo veliko. V obrazložitev navajamo, da imajo določene zavarovalnice z nami sklenjeno pogodbo za izvajanje teh storitev.*
 - *Kako ravnati v primeru pologa gotovine v zaprti kuverti, ko le-to v imenu in za račun svojih strank predloži varnostnik? Plačnik je varnostnik, ki seveda nima pooblastila (overjenega), imajo pa varnostna podjetja pogodbe za pologe gotovine in verjetno z njimi pooblaščajo varnostnika, da opravi polog gotovine.*
 - *Kako ravnati v primeru pologa gotovine na račun pravne osebe, ko le-to ne izvaja zakoniti zastopnik? Ali tudi v tem primeru "polagalci" potrebujejo overjeno pooblastilo (glede na to, da gre za trajno pogodbeno razmerje)? Gre za primere, kjer na primer natakarica, prodajalka ali frizerka položi iztržek na račun družbe, vendar pa ni ne zakoniti zastopnik, niti nima overjenega pooblastila, ima pa sama družba z banko sklenjeno pogodbo, v kateri je navedeno, da lahko vsi zaposleni družbe polagajo iztržke.*

23.11.2016

- *V primerih, ko zavarovalni agenti polagajo gotovino na račun zavarovalnice na način, da je iz plačilnega naloga razvidno, da je kot nalogodajalec in prejemnik navedena ista zavarovalnica, se lahko šteje, da zavarovalni agent v okviru pogodbenega razmerja, ki ga ima z zavarovalnico (pogodba o zaposlitvi, pogodba o poslovnem sodelovanju, ipd.) te transakcije opravlja brez dodatnega overjenega pooblastila, v kolikor vsi potrebni podatki izhajajo iz verodostojnih listin. Navajate, da imate z določenimi zavarovalnicami sklenjene pogodbe o izvajanju teh storitev. Predlagamo, da poslovna razmerja z vsemi zavarovalnicami uredite na pregleden način tako, da bo iz pogodbe ali na primer njene priloge razvidno, kateri agenti so s strani zavarovalnice pooblaščenici za izvajanje navedenih transakcij.*
- *Smiselno enako kot v primeru zavarovalnic vam svetujemo v primeru polaganja gotovine s strani varnostnih služb, da z imetniki bančnih računov, ki so dejansko že bili pregledani kot stranke, uredite poslovno razmerje tako, da bo jasno, kateri varnostniki oz. varnostne službe za njih opravljajo transakcije.*
- *Tudi v primeru, ko gotovino polaga na račun pravne osebe njen zaposleni, morajo biti razvidni podatki o tem, kdo je transakcijo opravil. Podobno kot zgoraj navedeno predlagamo, da s pravno osebo, ki je imetnik računa, dogovorite seznam oseb, ki so pooblaščenice za polaganje iztržkov na račun družbe.*

Naj še dodamo, da je z novim ZPPDFT-1 sicer uveden dodaten kriterij za pregled stranke, in sicer ko gre za občasno transakcijo nad 1.000 EUR, vendar pa same določbe o pregledu stranke niso bistveno drugačne kot po ZPPDFT, tako da predlagamo, da smiselno upoštevate že uveljavljene postopke za pregled stranke pri transakciji nad 15.000 EUR.

- *Ali lahko inšpektorji kot zaposleni v državnem organu zaradi opravljanja svojega dela polagajo gotovino na račun svojega delodajalca brez overjenega ali drugega pooblastila, danega na banki?*

25.11.2016

V primeru, ko inšpektorji kot zaposleni v državnem organu zaradi opravljanja svojega dela polagajo gotovino na račun svojega delodajalca, svojo istovetnost lahko izkažejo s službeno izkaznico, ki je opremljena tudi s fotografijo. V kolikor službena izkaznica posameznega inšpekcijskega organa ne bi bila opremljena s fotografijo, mora inšpektor istovetnost dodatno izkazati z osebnim dokumentom, opremljenim s sliko.

Iz izkaznice same pa smiselno izhaja, da so inšpektorji pooblaščenec za polaganje tovrstnih zneskov za svojega delodajalca. Zato menimo, da v teh primerih dodatno pooblastilo ni potrebno.

- *ali je potrebno v primeru, ko stranka plačuje UPN z gotovino v vrednosti nad 1.000,00 EUR, na katerem je kot plačnik navedena druga oseba, pridobiti overjeno pisno pooblastilo, ali pa lahko stranka ne glede na navedenega plačnika na UNP izjavi, da izvaja transakcijo v svojem imenu?*

25.11.2016

Drugi odstavek 24. člena ZPPDFT-1 za primere, ko stranka, ki je fizična oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, izvaja občasno transakcijo nad 1.000,00 EUR iz 18. člena ZPPDFT-1, določa obveznost zavezanca, da od stranke pridobi izjavo, ali posluje v svojem imenu ali v imenu nekoga tretjega. Če stranka posluje v imenu nekoga tretjega, kar pomeni, da občasno transakcijo v imenu nekoga tretjega izvaja pooblaščenec, je zavezanec dolžan od pooblaščenca pridobiti overjeno pisno pooblastilo. Iz navedenega pooblastila, ki ne sme biti starejše od treh mesecev, namreč zavezanec pridobi zakonsko zahtevane podatke o stranki, ki je fizična oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

Glede na navedeno je v omenjenem primeru, ko stranka plačuje UPN v imenu nekoga tretjega (navedeno namreč izhaja že iz samega zapisa na UNP, ki kot plačnika opredeljuje drugo osebo), zavezanec od nje dolžan pridobiti overjeno pisno pooblastilo.